

DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS 3. KLASEI
2020
SKOLĒNA DARBA LAPA
MĀCĪBU VALODA

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums (8 punkti).**Izlasi apgalvojumus tabulā! Klausies tekstu!****Ar X atzīmē atbildi atbilstoši dzirdētajam! Tekstu tu dzirdēsi divas reizes!**

Aizpilda skolotājs:

Nr.	Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi
0.	Kopš 2000. gada tiek izvēlēts Latvijas gada dzīvnieks.	X	
1.	Pērn par gada dzīvnieku nosaukts alnis.		
2.	Alnis ir lielākais savvaļas dzīvnieks Eiropā.		
3.	Alnis ziemā apdraud ceļu satiksmes drošību.		
4.	Aļņa lielais augums un garās kājas traucē tam pārvietoties pa ūdeni.		
5.	Aļņa lielās ausis domātas tam, lai labāk sadzirdētu ienaidnieku tuvošanos.		
6.	Vāvere divas reizes gadā maina kažoka krāsu.		
7.	Vāveres garums ir 20 cm.		
8.	Vāvere ziemā pārtiek no kaltētām ogām un sēnēm.		

1.1. _____

1.2. _____

1.3. _____

1.4. _____

1.5. _____

1.6. _____

1.7. _____

1.8. _____

Kopā par
1. uzd.:
_____

2. uzdevums (8 punkti).**Izlasi tekstu!****Kā cukurbiete Sana pārtapa par varavīksni**

1. Lielā tīrumā auga cukurbiete Sana. Tā bija salda, bet izskatījās pelēcīga un nepievilcīga. Otrā ceļa pusē dārzā aiz neliela žoga saulē rotājās lieli, dzeltenīgi ķirbji, sarkani, spīdīgi tomāti, zaļie zirnīši un raibās pupiņas, koši oranžas krāsas burkāni. Pat Sanai radniecīgā galda biete varēja lepoties ar savu skaisto krāsu, apaļīgo un labi veidoto figūru. Sana jutās ļoti bēdīgi.

2. Aiz tīruma bija augļu dārzs. Pavasarī cukurbiete Sana ļoti labi varēja saskatīt kuplās un zarainās ābeles, bumbieres, skaisti ziedošos plūmju un ķiršu kokus. Jau vasaras sākumā viņa vēroja, kā mazie, zaļie augļi aug, kļūst krāsaini un pamazām nogatavojas.

3. „Varbūt arī es nogatavošos, mainīšu krāsu un kļūšu par zeltīti rozīgu brīnumu kā zeltainie cukurābolīši? Vai kļūšu saulei līdzīga kā bumbieri?” sapņoja cukurbiete Sana.

4. Nemanot pienāca rudens. Tīrumā sapulcējās cilvēki, izraka cukurbietes un iekrāva lielajos kravas auto. Cukurbiete Sana bija krietni izaugusi, bet skaistuma ziņā gan nebija mainījies.

5. Novāktās cukurbietes, arī Sanu, aizveda uz cukurfabriku. Tur viņu notīrīja, nomazgāja, sagrieza un iemeta lielā katlā. Un tad... notika pārvērtības!

6. Nepievilcīgā cukurbiete bija ieguvusi jaunu, skaistu, sniegbaltu izskatu. Viņa bija pārtapusi par cukuru! Cukurfabrikā Sana satikās ar visiem, kurus kādreiz bija apskaudusi krāsas dēļ. Nu, protams! Vai tad iespējams izvārtīt ķiršu ievārījumu bez cukura? Nē! Bet kompotu? Džemu? Arī nē!

7. Ar to vēl nebeidzās stāsts par cukurbietī Sanu. Konditorejas fabrikā viņai piešķīra dažādas krāsas, par kurām Sana priecājās: gan sārto ķiršu, gan dzintarkrāsas zeltīto, gan zaļgano. Šo krāsu paleti varētu vēl ilgi papildināt, bet labāk doties uz tuvāko saldumu veikalu un aplūkot visus krāsainos gardumus.

8. Cukurbiete Sana bija pārtapusi par krāšņu varavīksni. Tā priecēja visus, kuri to ieraudzīja. Katrā no mums ir tik daudz neatklāta skaistuma un patiesu vērtību! Ārējais skaistums ir maldinošs.

(Pēc interneta materiāliem.)

2.1. uzdevums (7 punkti).**Izlasi jautājumus tabulā!****Ieraksti tabulā tās teksta rindkopas numuru, kurā ir atbilde uz jautājumu!**

N.p.k.	Jautājums	Rindkopas numurs
0.	Kādi dārzeņi auga Sanai kaimiņos?	1.
1.	Kādas krāsas cukurbietei piešķīra konditorejas fabrikā?	
2.	Ko cilvēki rudenī darīja tīrumā?	
3.	Kas auga aiz tīruma augļu dārzā?	
4.	Par ko sapņoja cukurbiete Sana?	
5.	Ko ar cukurbietēm darīja cukurfabrikā?	
6.	Vai visi jāvērtē pēc ārējā skaistuma?	
7.	Ko Sana satika cukurfabrikā?	

2.1.1. _____

2.1.2. _____

2.1.3. _____

2.1.4. _____

2.1.5. _____

2.1.6. _____

2.1.7. _____

2.2. uzdevums (1 punkts).**Turpini teikumu atbilstoši teksta saturam! Raksti saviem vārdiem!**

Ārējais skaistums _____, jo

2.2. _____

Kopā par
2. uzd.:
_____**3. uzdevums (3 punkti).****Teksta 2. rindkopā ar vienu līniju pasvīturo trīs lietvārdus!**

3. _____

4. uzdevums (3 punkti).**Teksta 1. rindkopā ar viļņotu līniju pasvīturo trīs īpašības vārdus!**

4. _____

5. uzdevums (3 punkti).**Teksta 5. rindkopā ar divām līnijām pasvīturo trīs darbības vārdus!**

5. _____

6. uzdevums (2 punkti).**Uzraksti teikumu (4–6 vārdi)! Iesaisti šajā teikumā vienu lietvārdu, vienu īpašības vārdu, vienu darbības vārdu no tekstā pasvītrotajiem vārdiem!**

6. _____

DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS 3. KLASEI
2020
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA
Runāšanas prasmes vērtēšanas kritēriji

Par uzdevuma izpildi skolēns var saņemt 12 punktus.

Punkti	Saturs 1.1.	Vārdu krājums 1.2.	Pašizteiksme 1.3.	Pareizrūna 1.4.
3	Runas saturs pilnībā atbilst tematam. Pārdomāts, plānveidīgs, argumentēts stāstījums. Ir izteikta personiskā attieksme.	Bagāts vārdu krājums. Precīzi izvēlēti un lietoti vārdi, tēlaina valoda.	Pārliecinošs stāstījums, dabiska, nesamākslota un viegli uztverama runa. Precīza izruna un teikuma intonācija. Ievērotas loģiskās pauzes.	Lieto dažādas gramatiskās konstrukcijas. Pareizi saskaņo vārdu formas. Pareizi izrunā skaņas vārdos.
2	Runas saturs atbilst tematam. Plānveidīgs, maz argumentēts stāstījums. Jūtama personiskā attieksme.	Pietiekams vārdu krājums. Ir atsevišķas stila kļūdas.	Nepietiekami pārliecinošs stāstījums. Dabiska, samērā viegli uztverama runa. Precīza teikuma intonācija. Ievērotas loģiskās pauzes.	Lieto dažādas gramatiskās konstrukcijas. Ir kļūdas vārdu formu saskaņošanā. Pareizi izrunā skaņas vārdos.
1	Runas saturs daļēji atbilst tematam, nav plānveidīgs, trūkst argumentācijas. Trūkst personiskās attieksmes.	Nepietiekams vārdu krājums domas izteikšanai, nabadzīga valoda. Ir stila kļūdas.	Nepārliecinoša, grūti uztverama runa. Daļēji ievērotas pauzes. Ir teikuma intonācijas kļūdas.	Lieto vienveidīgas gramatiskās konstrukcijas. Daļēji saskaņo vārdu formas. Ir kļūdas skaņu izrunā vārdos.
0	Runas saturs neatbilst tematam.	Mazs vārdu krājums. Daudz stila kļūdu.	Nepārliecinoša, gandrīz neuztverama runa. Neloģiskas pauzes. Ir teikuma intonācijas kļūdas.	Lieto vienveidīgas gramatiskās konstrukcijas. Nesaskaņo vārdu formas. Ir kļūdas skaņu izrunā vārdos.

DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS 3. KLASEI
2020
DARBA VADĪTĀJA UN VĒRTĒTĀJA LAPA
MĀCĪBU VALODA

Darba vadītāja pienākumi:

- iepazīties ar darba saturu un instrukciju tā veikšanai;
- izdalīt diagnosticējošā darba lapas un ļaut skolēniem iepazīties ar to saturu;
- nodrošināt kārtību klasē un darbam labvēlīgu vidi.

Darba norise

1. Darba vadītājs, ienācis klasē, sasveicinās ar skolēniem, uzmundrina viņus un noskaņo darbam.
2. Darba vadītājs izdala skolēniem diagnosticējošā darba lapas.
3. Skolēni uz darba lapām uzraksta vārdu, uzvārdu, klasi, skolas nosaukumu.
4. Diagnosticējošais darbs mācību valodā sākas ar klausīšanās uzdevumu, kura tekstu lasa darba vadītājs.

Mācību valodas klausīšanās daļas (1. uzdevums) norises instrukcija darba vadītājam.

Izlasiet 1. uzdevuma nosacījumus un informāciju zem tiem! Tekstu dzirdēsiet divas reizes! (Darba vadītājs lasa tekstu pirmo reizi, skolēni veic 1. uzdevumu, darba vadītājs lasa tekstu otro reizi, skolēni pabeidz 1. uzdevumu.)

Turpiniet patstāvīgi veikt visus pārējos diagnosticējošā darba uzdevumus!

5. Skolēni darbu turpina patstāvīgi, veicot uzdevumus darba lapās. Ja kādam skolēnam nepieciešama palīdzība vai arī ir neizpratne par veicamo uzdevumu, skolotājs pieiet pie skolēna un klusām noskaidro situācijas būtību. Atkarībā no situācijas skolotājs vai nu palīdz, vai arī prasību noraida.

6. Lai objektīvāk novērtētu skolēnu patstāvīgo darbu, lūgums skolotājiem nekommentēt uzdevumu nosacījumus.

7. Diagnosticējošā darba beigās darba vadītājs savāc skolēnu darba lapas un nodod tās skolas direktoram.

Teksts klausīšanās prasmes pārbaudei

Kopš 2000. gada Dabas muzejā zoologi izvēlas Latvijas gada dzīvnieku.

2019. gadā par gada dzīvnieku tika nosaukts alnis. Alnis ir lielākais Latvijas savvaļas dzīvnieks. Eiropā par alni lielāks ir tikai sumbrs.

Alnim ir spēcīgas un garas kājas, lai ziemā varētu brist pa sniega kupenām, bet vasarā – pa ūdeni. Ūdensaugi, koku miza, lapas, zari un skujuas ir alņa galvenā maltīte, jo alnis ir augēdājs. Vēl viņam ļoti garšo sāls, ar ko ziemā kaisa ceļus, tādēļ autobraucējiem šajā gadalaikā jābūt īpaši uzmanīgiem.

Alņa lielais augums ļauj ātri skriet un labi peldēt. Alnim ir lieliska oža, bet lielās ausis noder ne tikai, lai klausītos, bet arī lai vasarā atgaiņātu knišļus. Latvijā alnim nav ienaidnieku.

Šos skaistos un varenos dzīvniekus var ieraudzīt ne tikai mežā, bet arī pastaigā pa Līgatnes dabas takām.

Tur var sastapt arī mazo, žirgto zvēriņu – parasto vāveri. 2018. gadā viņa kļuva par gada dzīvnieku.

Vasarā vāveres rūsgani brūnā kažoka krāsa kokos ir grūti pamanāma. Tas ļauj viņai labi paslēpties no ienaidniekiem – caunām, vanagiem un citiem plēsējiem. Ziemā vāveres apmatojums kļūst pelēcīgāks un biezāks un pasargā dzīvnieku no aukstuma.

Ne tikai kažoka krāsa palīdz vāverei pielāgoties dzīvei kokos. Vāverei ir gari un ieliekti nagi. Tie ļauj gan cieši satvert koka mizu, gan ātri pārvietoties un paņemt barību. Kuplā, apmēram 20 cm garā aste noder, lai saglabātu līdzsvaru un nonāktu vajadzīgajā vietā.

Vāvere mājokli ierīko koka dobumā. Ja nav piemērota dobuma, tad mājokli būvē pati. No koku zariem, sūnām, dzīvnieku spalvām viņa izveido apaļas formas midzeni. Tajā var pārziemot un glabāt rudenī savāktos pārtikas krājumus – zīles un riekstus. Vāverei garšo arī egļu un priežu sēklas, ogas, kukaiņi un putnu olas.

(Pēc interneta materiāliem.)

Diagnosticējošā darba mācību valodā (latviešu) rakstu daļas vērtēšanas kritēriji

Uzd. nr.	Vērtēšanas kritēriji un prasmes	Punktu kopskaits	Standarta prasība	Izziņas līmenis
1.	<p>Par 1. uzdevuma izpildi skolēns saņem 8 punktus (par katru pareizi atzīmētu atbildi – 1 p.).</p> <p>1.1. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.2. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.3. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.4. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.5. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.6. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.7. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p> <p>1.8. saklausa informāciju un pareizi atzīmē apgalvojumu atbilstoši dzirdētajam – 1 p.</p>	8	6.4. 6.5. 6.10.	I I II II II I I II
2.	<p>Par 2. uzdevuma izpildi skolēns saņem 8 punktus.</p> <p>2.1. par katru pareizi atzīmētu atbildi – 1 p.</p> <p>2.1.1. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.2. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.3. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.4. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.5. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.6. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.1.7. lasa ar izpratni un atšķir rindkopas, pareizi atzīmē uzdevumā prasīto – 1 p.</p> <p>2.2. izvērtē tekstā ietverto informāciju un uzraksta saturiski pareizu teikumu – 1 p.</p>	8	6.9. 6.10. 6.11. 6.12.	I I I I I II I III
3.	<p>Par 3. uzdevuma izpildi skolēns saņem 3 punktus (par katru pareizi pasvītoto vārdu – 1 p.).</p> <p>Atrod uzdevumā norādīto rindkopu un pasvītro tajā lietvārdu – 1 p.</p>	3	6.9. 6.11. 6.12. 7.15.	II II II
4.	<p>Par 4. uzdevuma izpildi skolēns saņem 3 punktus (par katru pareizi pasvītoto vārdu – 1 p.).</p> <p>Atrod uzdevumā norādīto rindkopu un pasvītro tajā īpašības vārdu – 1 p.</p>	3	6.9. 6.11. 6.12. 7.15.	II II II
5.	<p>Par 5. uzdevuma izpildi skolēns saņem 3 punktus (par katru pareizi pasvītoto vārdu – 1 p.).</p> <p>Atrod uzdevumā norādīto rindkopu un pasvītro tajā darbības vārdu – 1 p.</p>	3	6.9. 6.11. 6.12. 7.15.	II II II
6.	<p>Par 6. uzdevuma izpildi skolēns saņem 2 punktus:</p> <p>6.1. par saturiski un gramatiski pareizi uzrakstītu teikumu – 2 p.</p> <p>6.2. par saturiski pareizi uzrakstītu teikumu – 1 p.</p>	2	7.7. 7.9. 7.10. 7.15.	III

7.	<p>Par 7. uzdevuma izpildi skolēns saņem 10 punktus.</p> <p>7.1. raksta tematam atbilstošu, mērķtiecīgu un pabeigtu tekstu – 2 p.</p> <p>7.2. veido loģisku teksta struktūru – 2 p.</p> <p>7.3. lieto tematam atbilstošu, daudzveidīgu vārdu krājumu – 2 p.</p> <p>7.4. raksta savstarpēji saistītus teikumus – 2 p.</p> <p>7.5. raksta bez kļūdām / pieļauj ne vairāk par 4 kļūdām – 2 p.</p> <p>Sk. 7. uzdevuma kritēriju tabulu.</p>	10	6.13. 6.16. 7.3. 7.4. 7.5. 7.6. 7.7. 7.9. 7.10. 7.14.	III
----	---	----	--	-----

7. uzdevuma kritēriju tabula

Punkti	Saturs 7.1.	Teksta plānojums 7.2.	Vārdu krājums 7.3.	Teksta sintakse (teikumu saistījums) 7.4.	Ortogrāfijas un interpunkcijas kļūdas* 7.5.
2	Tematam atbilstošs, mērķtiecīgs un pabeigts teksts. Ievērots apjoms (50–80 vārdi).	Loģiska teksta struktūra.	Tematam atbilstošs. Lieto sinonīmus.	Vienkārši un salikti teikumi. Teikumi savstarpēji saistīti.	1–4
1	Tematam daļēji atbilstošs teksts, lieka vai nepietiekama informācija. Nav ievērots apjoms (40–49 vārdi).	Ir saskatāma domas virzība.	Tematam atbilstošs. Kļūdaini atsevišķu vārdu lietojums.	Vienkārši teikumi. Atsevišķos gadījumos trūkst savstarpējās saistības starp teikumiem.	5–9
0	Nav saistības ar tematu. Apjoms mazāks par 40 vārdiem.	Grūti izsekot domas virzībai.	Tematam daļēji atbilstošs. Kļūdaini vārdu lietojums.	Nepabeigti teikumi. Trūkst savstarpējās saistības starp teikumiem.	Vairāk par 9

*Vērtē tikai mācītos ortogrāfijas un interpunkcijas likumus.